

To julehistorier fra Rom og Rendsborg

Det var juledagsmorgen 1872 i Rom. To kunstmalere, Christian Blache og Jens Erik Carl Rasmussen, lå og sov i deres fælles romerske logi. De havde været til julefest i den skandinaviske forening. 80 skandinaver havde været samlet, og teatermanden og journalisten Erik Bøgh havde indledt med en længere tale, der var blevet efterfulgt af en sang, som Bøgh også stod bag. Efter endnu en sang var det for alvor gået løs. De yngste havde danset på bordene, og Carl Rasmussen var endt i hyggeligt selskab med en flok skandinaver, som havde drukket så tæt, at tømmermændene nu tvang ham til at holde sengen.

Da Rasmussen og Blache var ankommet til Rom en lille uges tid inden, var de straks blevet engageret af den skandinaviske forenings formand og stifter, Johan Bravo, til at udsmykke foreningslokalet i anledning af julefesten. Blache havde skildret det gamle Rom med Colosseum. Rasmussen valgte i stedet at male et italiensk kystparti. Der var faldet mange anerkendende ord, da gæsterne så de nye malerier juleaften. Motiverne var klassiske, og fortalte på deres egen måde, hvordan aftenen ville udvikle sig: Først havde gæsterne begge ben på jorden, senere ville de være på mere gyngende grund!

Ærøske Carl Rasmussen havde modtaget Kunstakademiets store stipendium og skulle derefter foretage en rejse gennem Europa. Endemålet var Italien med verdensbyen Rom. Gråden havde stået ham langt op i halsen, da han i juli 1872 skulle sige farvel til sin forlovede Anna Egidia på Frederiksberg Banegård. Rasmussen havde omgående følt sig ensom, men blev opløftet ved mødet med studiekammeraten Christian Blache i Altona. Resten af turen gennem Holland, Belgien, Frankrig og Italien havde de foretaget sammen, men det var trods alt rart med lidt nyt nordisk selskab, da de kom til Rom.

Hovedpinen lettede lidt efter en god frokost, og et par dage senere blev der bragt fire ænder og en gås hen til Blaches og Rasmussens bolig, hvor ti gæster – ud over maden – satte et anker romersk vin og fire flasker stærk neapolitansk vin og likør til livs. ”Stemningen var meget animeret, en mand måtte bringes hjem og flere vare medtagne,” skrev Rasmussen senere hjem til sin forlovede, men tilføjede nogle dage senere: ”Uagtet jeg i den sidste tid har levet i sus og dus, så har jeg dog ikke været rigtig glad, da jeg stadig savner dig, men derved er jo kun én ting at gøre: at vente!”

Ja, Rasmussen måtte vente, og først i foråret 1873 genså han atter sin Anna Egidia.

Men Rasmussen var ikke ene om at vente. Præcis 50 år senere – i 1922 – var der nemlig to brødre på 14 og 16 år, som vågnede op julemorgen om bord på deres fars skib, tjalken ”Haabet” af Marstal. Skibet var ved at få installeret motor på et værft i Rendsborg, og da der ikke var råd til, at alle kunne tage hjem til Marstal i julen, afgjorde skipper Hans Hermansen, at han tog hjem, mens sønnerne Kristian og Holger måtte blive i Rendsborg. Kristian forberedte sig på julefesten ved at købe nogle koteletter. Han var ikke helt fortrolig med tilberedningen, så koteletterne blev temmelig tørre.

Juledag besluttede brødrene at tage ind til Rendsborg for at drikke eftermiddagskaffe. De trak i landgangstøjet og gik. Inde i byen mødte de en lærling, de kendte fra værftet. De inviterede ham med på konditori til kaffe og kage. Det var ikke rigtig kaffe, men såkaldt ”kornfrank”, som bestod af brændt byg. Det var ingen fornøjelse. Kagerne levede heller ikke op til ærøsk standard, men var dog spiselige.

Efter den servering fandt brødrene Hermansen på, at de ville have en grog. Det fik de, men deres tyske ven var åbenlyst urolig for, at han var blevet lokket i uføre. Han åndede lettet op, da regningen blev betalt.

I februar 1923 ankom 100 æbleskiver i en kiksedåse, da "Haabet" lå i Horsens. Det var erstatning for de æbleskiver, de var blevet snydt for i julen. Og de var ventetiden værd!

Glædelig jul!